

प्रश्न १: संदर्भासहित अर्थ स्पष्ट करा

1. नामे पाषण तरले

या एका वाक्यानेच नामस्मरणाचे सामर्थ्य लक्षात येते. या वाक्याला रामायणाचा संदर्भ आहे. श्री राम जेव्हा लंकेस जाण्यास निघाला तेव्हा मध्ये आलेल्या समुद्रावर पूल बांधणे गरजेचे होते. त्यावेळेस पाण्यात टाकलेले सर्व दगड बुडू लागले. तेव्हा एक युक्ती केली गेली. त्यानुसार दगडावर “श्री राम” असे लिहिले की तो तरंगू लागला व पूल बांधला गेला. पाषाणासारख्या गोष्टी सुद्धा निसर्गाचे नियम डावलून भगवंताच्या इच्छेनुसार काम करतात त्याचप्रमाणे पाषाणासारखे “निर्बुद्ध” लोक पण नामस्मरणाने मुक्ती मिळवू शकतात. नामस्मरणाने नीचतम लोकांचाही उद्धार होऊ शकतो.

2. हळहळापासून सुटला | प्रत्यक्ष चंद्रमौळी

या वाक्यासही एका पौराणिक कथेचा आधार आहे. समुद्रमंथनातून आलेले विष प्रश्न केल्यावर शंकराच्या देहाचा दाह होऊ लागला. अनेक उपाय केले. शीतल असा चंद्र धारण केला, शीत गंगा जटामध्ये धारण केली, थंड असा नाग गळ्यात घातला पण काही उपयोग झाला नाही. त्यानंतर फक्त रामाच्या नामस्मरणानेच तो दाह कमी झाला. प्रत्यक्ष ईश्वराच्या समस्यांना पण जर नामस्मरण हे उत्तर असेल तर सामान्य माणसाच्या समस्यांना नक्की आहे असे समर्थना सुचवायचे असेल.

प्रश्न २: जोड्या जुळवा

1. नामाचा महिमा लोकांना सांगणारे - विश्वेश्वर
2. उफराटे नाम घेणारे - वाल्मिकी
3. नामाने पावन झालेले - अजामेळ
4. नाना आघातातून मुक्त - प्रल्हाद

प्रश्न ३ : तपशील सांगण्याचे उदाहरण

नामस्मरण का करावे याच्या सोबतच नामस्मरण कधी करावे याविषयी समर्थ फार तपशीलात सांगताना आढळतात. सामान्य माणसाच्या आयुष्यातील सर्व क्रिया, वेळा, यांचा उल्लेख करून समर्थ त्यावेळी नामस्मरण करा असे सुचवतात. उदा: सकाळी, दुपारी, सायंकाळी असे सर्व काल नामस्मरण करावे. विविध मानसिक अवस्था जसे आनंद, दुःख, चिंता, उद्वेग या सर्व अवस्थात नामस्मरण करावे. विविध प्रसंग जसे समस्येचा, अडचणीचा विश्रांतीचा, आनंदाचा इत्यादी सर्व प्रसंगी नामस्मरण करावे. रोजच्या दिनचर्येत चालताना, बोलताना, जेवताना, व्यवसाय करताना सारखे नामस्मरण करावे. यामुळे जे काही आहे ते ईश्वराचे आहे असा अलिप्त भाव निर्माण होतो व त्यामुळे तो चांगला किंवा वाईट प्रसंग निभावण्यास एक दृष्टीकोन येतो.

प्रश्न ४: नामस्मरणाचे फायदे

1. शरीर पुण्यवान होते. महापातके असली तरी धुवून निघतात
2. भगवंत संतुष्ट होऊन भक्तांचा सांभाळ करतो.
3. स्वतः पुण्यात्मा होतो.
4. यमयातना होत नाहीत
5. पीडा जाते, व्यसनातून सुटका होते, नाना दुखे: नाहीशी होतात

प्रश्न ५ अ: गाळलेल्या जागा भरा

1. सहस्रनामामध्ये कोणी येक | म्हणता होतसे सार्थक | नामास्मरता पुण्यश्लोक | होईजे स्वये || (४-३-२०)
2. नाम स्मरे निरंतर | ते जाणावे पुण्यशरीर | माहादोषांचे गिरीवर | रामनामे नासती || (४-३-२२)
3. नामे संकटे नासती | नामे विघ्ने निवारिती | नामस्मरणे पाविजेती | उत्तम पदे || (४-३-११)

प्रश्न ५ ब: आधुनिक काळातल्या संतांचे वर्णन

या पुस्तकामध्ये नामस्मरणाचे महत्व सांगणाऱ्या गोंदवले महाराज, ब्रह्मानंद महाराज , प्रळाद्दहाराज यांचा उल्लेख आला आहे. यापैकी कोणाचेही साहित्य माझ्या वाचण्यात आलेले नाही.(क्षमस्व).